

Schlüsselbegriffe
der Kinder- und Jugendhilfe

Deutsch – Bulgarisch

Ключови понятия в областта на
оказване помощ на децата и младежите

немско - български

Internationaler Jugendaustausch- und Besucherdienst
der Bundesrepublik Deutschland (IJAB) e.V.

in Zusammenarbeit mit dem
Bonner Verein für Jugendförderung e.V. (BVJ)

Международна служба за младежки обмен и посещения
Федерална Република Германия (IJAB) e.V.

2000 © IJAB, Bonn

Herausgegeben vom
Internationalen Jugendaustausch- und Besucherdienst
der Bundesrepublik Deutschland (IJAB) e.V., Bonn

in Zusammenarbeit mit dem
Bonner Verein für Jugendförderung e.V. (BVJ)

im Auftrag des
Bundesministeriums für Familie, Senioren, Frauen und Jugend
gefördert aus Mitteln des Kinder- und Jugendplans des Bundes

Die Begriffe der Wortliste wurden in Absprache mit dem Bundesministerium für Familie, Senioren, Frauen und Jugend vom Sprachendienst des IJAB e.V. zusammengestellt. Der Bonner Verein für Jugendförderung beauftragte Frau Slavena Petkova mit der Übersetzung in die bulgarische Sprache.

Verantwortlich: Dr. Wolfgang Reifenberg

Redaktion: Helga Köhnen

Übersetzung: Slavena Petkova

Die Veröffentlichung ist urheberrechtlich geschützt. Jede Verwertung außerhalb der Grenzen des Urheberrechtsgesetzes ist ohne Zustimmung des IJAB e.V. unzulässig. Das gilt insbesondere für Vervielfältigungen, Übersetzungen, Mikroverfilmungen und die Einspeicherung und Verarbeitung in elektronischen Systemen.

2000 © IJAB, Bonn

Издание на
Международната служба за младежки обмен и посещения на
Федерална Република Германия (IJAB) e.V., Бон

По поръчка на
Федералното министерство за семейството, възрастните хора, жените и младежта

с помощта на финансова поддръжка от средствата на Федералния фонд за децата и
младежта

Отговорен: Dr. Wolfgang Reifenberg

Редакция: Helga Köhnen

Превод: Slavena Petkova

Публикацията се разпространява със защита на авторските права. Всяко използване извън рамките на закона за защита на авторските права без съгласието на IJAB e.V. е забранено. Това важи в случаите на размножаване, преводи, микрофилмиране и запаметяване и обработка в електронни системи.

Schlüsselbegriffe der Kinder- und Jugendhilfe

Deutsch - Bulgarisch

ambulante und teilstationäre Hilfen (f/pl)	амбулантни и частично стационарни помощи
Angebote (n/pl)	предложения
Angebote der Jugendarbeit (f)	предложения в областта на младежката работа
Angebote der Berufsausbildung (f)	предложения в областта на професионалното образование
Ansprechpartner (m)/Ansprechpartnerin (f)	лице за контакт
Arbeitsbeschaffungsmaßnahme (f) (ABM)	мероприятия в областта на заетостта
Ausschuß (m) für Familie (f), Senioren (m/pl), Frauen (f/pl) und Jugend (f) des Deutschen Bundestages (m)	комисия по въпросите за семейството, възрастните хора, жените и младежта към Германския Бундестаг
Aussteiger (m)/Aussteigerin (f)	млад човек, отхвърлен от обществото
Auszubildender (m)/Auszubildende (f)	учащ/а, получаващ/а професионално образование
Begegnungsstätte (f)/ Begegnungszentrum(n)	място за срещи, център за срещи
Behinderter (m)/Behinderte (f)	инвалид, физически или умствено непълноценен човек
Benachteiligung (f), soziale	ощетяване, увреждане, социално
Beratung (f) in Sexual- und Schwangerschaftskonflikten (m/pl)	консултация за преодоляване конфликтите по въпросите на сексуалността и бременността
Beratungsdienste (m/pl)	служби за консултации
Berufsausbildung (f)	професионално образование
Beschäftigungsprogramm (n)	програма за заетостта
Beteiligung (f)	участие
Beteiligung der Jugend (f)	участие на младежта
Betreuer (m)/Betreuerin (f)	наставник/наставница
Betreuung (f)	наставничество
Betriebsjugendvertretung (f)	младежко представителство в предприятията
bilateraler Fachausschuß (m)	двустранна комисия от специалисти

bilateraler Jugendaustausch (m)	двустранен младежки обмен
Bildung (f)	образование
Brennpunkt (m), sozialer	социален фокус, център
Bundesausbildungsförderungsgesetz (n)	федерален закон за подпомагане на образованието
Bundesministerium (n) für Familie (f), Senioren (m/pl), Frauen (f/pl) und Jugend (f) (BMFSFJ)	федерално министерство за семейството, възрастните хора, жените и младежта
Bundesprüfstelle (f) für jugendgefährdende Schriften (f/pl)	федерално бюро за проверка на печата, представляващ опасност за младежта
Bundessozialhilfegesetz (n)	федерален закон за социална помощ
Bürgerinitiative (f)	гражданска инициатива
Deutsch-Französisches Jugendwerk (n) (DFJW)	немско-френско младежко бюро
Deutsch-Polnisches Jugendwerk (n) (DPJW)	немско-полско младежко бюро
Deutsch-Tschechische Koordinierungsstelle (f)	немско-чешки координационен център
Deutsche Sportjugend (f) (DSJ)	немска спортна младеж
Deutscher Bundesjugendring (m) (DBJR)	федерален кръг на немската младеж
Deutsches Jugendherbergswerk (n) (DJH)	обединение на младежките туристически бази в Германия
Deutsches Jugendinstitut (n) (DJI)	немски институт за младежта
Direktorat (n) Jugend (f) des Europarates (m)	младежки директорат към Съвета на Европа
Drogenberatung (f)	консултации при зависимост от наркотици
Drogenhilfe (f)	оказване помощ при зависимост от наркотици
duales System (n) (der Lehrlingsausbildung /f)	дуална система (професионално обучение на учениците)
ehrenamtlicher Helfer (m)/ ehrenamtliche Helferin (f)	помощник/помощничка на обществени начала
Eingliederung (f) Wiedereingliederung (f)	включване, въвеждане, присъединяване ресоциализация
Elterninitiative (f)	инициатива на родителите

Engagement (n), soziales	активност, ангажимент (социален)
Erlebnispädagogik (f)	педагогика на преживяванията
Erzieher (m)/Erzieherin (f)	възпитател/възпитателка
Erziehung (f)	възпитание
Erziehungsberatung (f)	консултация по възпитанието
Erziehungsberechtigter (m)/ Erziehungsberechtigte (f)	имащ/имаща право да възпитава деца
Erziehungsheim (n)	възпитателен дом, изправителен дом
Fachkräfte (f/pl) der Jugendarbeit (f)	специалисти по работа с младежта
Familienhelfer (m)/Familienhelferin (f)	помощник/помощничка в семейството
Fanprojekt (n)	проект за работа по интереси
freier Träger (m)	свободен носител, недържавна организация
Freiwilligendienste (m/pl)	доброволчески служби
Freizeitpädagogik (f)	педагогика на свободното време
gefährdetes Kind (n)	дете, намиращо се в опасност; застрашено дете
gemeinnützig	общественополезен
Gemeinschaftseinrichtung (f)	комунално учреждение
Gemeinschaftsleben (n)	колективен, обществен живот
Gesetz (n) über die Verbreitung (f) jugendgefährdender Schriften (f/pl)	закон за разпространение на печатни издания, представляващи опасност за младежта
Gesetz (n) zur Förderung (f) eines Freiwilligen Sozialen Jahres (FSJ) (n)	закон за подпомагане на доброволната социална година
Gesetz (n) zur Förderung (f) eines Freiwilligen Ökologischen Jahres (FÖJ) (n)	закон за подпомагане на доброволната екологична година
Gruppenbetreuer (m)/Gruppenbetreuerin (f)	групов наставник
Haus (n) der Jugend (f)	дом на младежта
Haus (n) der offenen Tür (f) (OT)	младежки дом
Heimaufsicht (f)	надзор в детски дом

Heimerzieher (m)/Heimerzieherin (f)	възпитател/възпитателка в детски дом
Heimerziehung (f)	възпитание в детски дом
Heimkind (n)	възпитаник на детски дом
Heimleiter (m)/Heimleiterin (f)	ръководител/ръководителка в детски дом
Heimunterbringung (f)	подслон в детски дом
Helfer (m)/Helferin (f)	помощник/помощничка
Heranwachsender (m)/Heranwachsende (f)	подрастващ/подрастваща
Hilfen (f/pl) zur Erziehung (f)	помощи при възпитанието
Hort (m)	дневен дом за ученици, забавачница
Hospitation (f)	хоспитация
interkulturelles Lernen (n)	междукултурно обучение
internationale Jugendarbeit (f)	международна работа с младежта
Internationaler Jugendaustausch- und Besucherdienst (m) der Bundesrepublik Deutschland (IJAB) e.V.	международна служба за младежки обмен и посещения във Федерална Република Германия
Jugend für Europa (Aktionsprogramm)	Младежта за Европа (програма)
Jugendamt (n)	служба за работа с младежта
Stadt-/Kreisjugendamt	градска/районна служба за работа с младежта
Landesjugendamt	държавна/национална служба за работа с младежта
Jugendarbeit (f)	работа с младежта
mobile Jugendarbeit	мобилна работа с младежта
offene Jugendarbeit	свободно общуване с младежите
Jugendarbeitslosigkeit (f)	безработица сред младежта
Jugendarbeitsschutz (m)	защита труда на младежта
Jugendarbeitsschutzgesetz (n)	закон за защита труда на младежта
Jugendarrest (m)	арест, заключване под стража на млад човек
Jugendarrestanstalt (f)	арест; място, където се помещават арестуваните
Jugendaustausch (m)	младежки обмен

Jugendbegegnung (f), Jugendtreffen (n)	младежка среща
Jugendbehörde (f) Oberste Jugendbehörden der Länder	служба за работа с младежта висши национални служби за работа с младежта
Jugendbericht (m)	отчет за състоянието на младежите
Jugendberufshilfe (f)	помощ на младежите в областта на професионалното им ориентиране
Jugendbewegung (f)	младежко движение
Jugendbildung (f)	образование на младежта
Jugendbildungsreferent (m)/ Jugendbildungsreferentin (f)	референт по въпросите на образованието на младежите
Jugendbildungsstätte (f)	учебно заведение за младежи
Jugendcafé (n)	младежко кафе
Jugendclub (m)	младежки клуб
Jugenddelinquenz (f)	престъпност сред младежите
Jugendeinrichtung (f)	младежко учреждение
Jugendfarm (f)	младежка ферма
Jugendferienwerk (n)	обединение от организации, работещи с младежи по време на ваканциите
Jugendförderung (f), s. Jugendpflege	подпомагане на младежите, грижа за младежите
Jugendforschung (f)	изследване на младежта
Jugendfreizeitstätte (f)	място за свободното време на младежите
Jugendfürsorge (f)	попечителство над младежи
Jugendgefängnis (n)	затвор за малолетни нарушители на законите
Jugendgericht (n)	съд за младежи
Jugendgerichtsgesetz (n)	закон за съдене на младежите
Jugendgerichtshelfer (m)/ Jugendgerichtshelferin (f)	помощник/помощничка в съд за младежи
Jugendhaus (n)	дом на младежта, младежки дом

Jugendheim (n)	дом за подрастващи
Jugendherberge (f)	младежка туристическа база
Jugendhilfe (f)	оказване помощ на младежи
Jugendhilfeausschuß (m)	комисия по оказване помощ на младежите
Jugendhilfeträger (m/pl)	носител на помощи за младежта, спонсор
Jugendinformationszentrum (n)	младежки информационен център
Jugendkultur (f)	младежка култура, култура на младежта
Jugendleiter (m)/Jugendleiterin (f)	ръководител/ръководителка на младежка група, организация
Jugendlicher (m)/Jugendliche (f) nicht organisierte Jugendliche (pl)	младеж/девойка неорганизирана младеж
jugendlicher Straffälliger (m)/ jugendliche Straffällige (f)	младеж/девойка правонорушител
Jugendorganisation (f)	младежка организация
Jugendpflege (f)/Jugendförderung (f)	грижа за младежта/поддръжка на младежта
Jugendpfleger (m)/Jugendpflegerin (f)	попечител/попечителка, опекун на младежите
Jugendpolitik (f)	политика за младежта
Jugendreisedienst (m)	служба за организиране екскурзии/ пътувания за младежи
Jugendreiseleiter (m)/Jugendreiseleiterin (f)	ръководител/ръководителка на туристически младежки групи
Jugendring (m)	младежки кръг/кръгла маса
Jugendschutz (m)	правна защита на младежите
Jugendschutzgesetz (n)	закон за защита на младежта
Jugendsozialarbeit (f)	социална работа с младежта
Jugendstruktur (f)	младежка структура
Jugendtourismus (m)	младежки туризъм, туризъм за младежта
Jugendverband (m)	младежки съюз

Jugendwohnen (n), betreutes	съвместно живеещи младежи и социално педагогическо лице
Jugendzentrum (n)	център за младежта
junger Mensch (m)	млад човек
junger Volljähriger (m)/junge Volljährige (f)	пълнолетен/пълнолетна
Kindergärtnerin (f)	възпитателка в детски дом
Kinderheim (n)	детски дом
Kinderpflegerin (f)	помощник-възпитателка
Kinderrechte (n/pl)	права на детето
Kinderschutz (m)	правна защита на детето
Kindertagesstätte (f)	дневна градина за деца
Kinder- und Jugendförderung (f)	подпомагане на децата и младежта
Kinder- und Jugendhilfegesetz (n) (KJHG)	закон за подпомагане на децата и младежта
Kinder- und Jugendplan (m) des Bundes (m) (KJP)	федерален план за децата и младежта
Kinder- und Jugendpolitik (f)	политика за децата и младежта
Mitarbeiter (m)/Mitarbeiterin (f) der Jugendarbeit (f)/Jugendhilfe (f)	сътрудник/сътрудничка в работата с младежта/при оказване помощ на младежта
hauptamtliche(r) Mitarbeiter/-in	щатен сътрудник/сътрудничка
ehrenamtliche(r) Mitarbeiter/-in	сътрудник/сътрудничка на обществени начала
nebenamtliche(r) Mitarbeiter/-in	сътрудник/сътрудничка по съвместителство
Multiplikatoren (m/pl)	мултипликатори
Nationales Büro (n) "Jugend für Europa"	национално бюро "Младежта за Европа"
nichtseßhaft	неуседнал
Obdachlosigkeit (f)	безприютност, бездомност
offene Einrichtung (f)	открито, обществено учреждение
Partizipation (f) Jugendlicher (pl)	младежко участие
Partnerbörse (f)	борса за партньори

Pflegefamilie (f)	попечителско семейство
Pflegekind (n)	дете, намиращо се под нечия опека
Praktikum (n)	практика
Prävention (f)	профилактика
Rechtsanspruch (m)	правова претенция
Resozialisierung (f)	ресоциализация, превъзпитание, връщане към пълноценен обществен живот
schwererziehbares Kind (n)	трудно възпитаемо дете
sexueller Mißbrauch (m) von Kindern (n/pl)	сексуално насилие над деца
Sozialarbeiter (m)/Sozialarbeiterin (f)	социален работник/работничка
Soziale Marktwirtschaft (f)	социално пазарно стопанство
Sozialpädagoge (m)/Sozialpädagogin (f)	социален педагог/педагожка
Straßensozialarbeit (f)	социална работа на улицата, на места, където се събират младежи
Subsidiaritätsprinzip (n)	принцип на субсидарност (принцип на сътрудничество между държавата и недържавни организации и финансова поддръжка на тяхната дейност от държавата)
Sucht (f)	страст, зависимост от наркотици
Suchtprävention (f)	профилактика на зависимостта от наркотици
Tageseinrichtungen (f/pl) für Kinder (n/pl)	дневни учреждения за деца
Tagesmutter (f)	жена, която се грижи за детето през деня
Teestube (f)	чайна
Träger (m)	носител, учредител
Ausbildungsträger	учредител на учебно заведение
freier Träger	недържавна организация
öffentlicher Träger	държавна организация
öffentliche Träger (pl) der Jugendhilfe	държавни организации за подпомагане на младежите
überbetriebliche Ausbildung (f)	междузаводско образование
Verband (m)	съюз, общество, федерация

verbandsgebunden	свързан със съюз, общество или федерация
Verbandsjugend (f)	младежи, организирани в съюз
Verein (m) eingetragener Verein	дружество, обединение, сдружение регистрирано дружество
Verhaltensstörung (f)	нарушение на нормалното поведение
Verwahrlosung (f)	разпуснатост, занемареност, липса на надзор
Wehrdienst (m)	военна служба
Wehrdienstverweigerung (f)	отказ от военна служба
Weiterbildung (f)	повишаване на квалификацията, преквалификация
Wohlfahrtsverbände (m/pl)	благотворителни общества
Zivildienst (m), ziviler Ersatzdienst (m)	гражданска служба, алтернативна гражданска служба
Zuwendungsempfänger (m)	получател, адресат